

สารสนเทศน่ารู้ทางการเงิน

กลุ่มเกษตรกร

ประจำปี 2560

กลุ่มเกษตรกร เกิดจากการรวมตัวกันของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพเดียวกัน มีวัตถุประสงค์เดียวกัน และดำเนินกิจการร่วมกัน เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพ ให้สามารถยกระดับฐานะความเป็นอยู่ให้พึ่งพาตนเองได้ในการประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคงและถาวร กลุ่มเกษตรกรมีลักษณะการดำเนินงานที่ไม่มุ่งเน้นในเรื่องของผลกำไร แต่เป็นการสอนให้รู้จักการร่วมมือกัน เกื้อกูลกันและในขณะเดียวกันก็รู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ปัจจุบันกลุ่มเกษตรกรเดินหน้าเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี ถึงแม้ว่ากลุ่มเกษตรกรมีธุรกิจหลักๆ ไม่ก็ธุรกิจก็ตาม

กลุ่มเกษตรกร ประกอบด้วยรูปแบบย่อย 9 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรทำนา กลุ่มเกษตรกรทำไร่ กลุ่มเกษตรกรทำสวน กลุ่มเกษตรกรทำประมง กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงผึ้ง กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์ กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์น้ำ กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงไหมและกลุ่มเกษตรกรสาขาอาชีพอื่นๆ

สารสนเทศความรู้ทางการเงินของกลุ่มเกษตรกร เป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกลุ่มเกษตรกรทั่วประเทศ ประจำปี 2560 โดยรวบรวมข้อมูลสิ้นสุด ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 มีจำนวนกลุ่มเกษตรกรทั้งสิ้น 4,145 แห่ง สมาชิกรวมทั้งสิ้น 529,272 คน กลุ่มเกษตรกรส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานโดยมีผลกำไรสุทธิ จำนวน 3,480 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 83.96 ของจำนวนกลุ่มเกษตรกรทั้งสิ้น มูลค่าสินทรัพย์รวม 4,447.82 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 11.18

การดำเนินธุรกิจในปี 2560 มีมูลค่าทั้งสิ้น 8,001.71 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 8.89 โดยธุรกิจรวบรวมผลผลิตมีมูลค่าสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 48.80 ของมูลค่าธุรกิจทั้งสิ้น ผลการดำเนินงานมีรายได้รวม 6,120.39 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายรวม 5,992.51 ล้านบาท ก่อให้เกิดผลกำไรสุทธิ 127.88 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 2.09 ของรายได้รวมทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 27.77 โครงสร้างเงินทุนที่ได้มา จำนวน 4,447.82 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นหนี้สินร้อยละ 53.21 ในจำนวนนี้เป็น เงินกู้ยืมและเครดิตการค้าร้อยละ 28.53 เงินรับฝากอื่นและหนี้สินอื่นร้อยละ 15.84 และเงินรับฝากจากสมาชิกร้อยละ 8.84 และเป็นทุนของกลุ่มเกษตรกรร้อยละ 46.79 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นทุนสำรองร้อยละ 21.55 และทุนเรือนหุ้นร้อยละ 18.84

กล่าวโดยสรุป กลุ่มเกษตรกรจัดเป็นกลุ่มที่มีเงินทุนในปริมาณไม่มากนัก และที่ผ่านมามีมูลค่าธุรกิจมีอัตราลดลงทุกปี ในขณะที่ปี 2560 มีอัตราเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 8.89 ดังนั้น ผู้บริหารกลุ่มเกษตรกรควรส่งเสริมอาชีพสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร ให้สามารถแก้ไขปัญหาและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน แนะนำการจัดทำบัญชีรับ-จ่ายในครัวเรือนให้แก่สมาชิก โดยใช้หลักการทำบัญชี รัวรายได้ รายจ่าย รู้จักควบคุมการใช้จ่าย รู้จักการออมเงิน เพื่อให้มีความระมัดระวังในการใช้จ่ายมากขึ้น ฝึกจัดระเบียบการจัดการทางการเงินเพื่อให้เป็นนิสัย ทำให้เกิดสภาพคล่องทางการเงินที่ดีขึ้นและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

รูปแบบการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร

กลุ่มเกษตรกร เป็นคณะบุคคลที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มารวมตัวกันดำเนินกิจการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพ กลุ่มเกษตรกรเป็นผู้ให้บริการแก่สมาชิกในด้านต่างๆ เช่น การจัดหาทุนดำเนินงาน การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย การรวบรวมผลผลิตจากสมาชิก และการให้บริการในรูปแบบต่างๆ กลุ่มเกษตรกรเป็นกลุ่มที่มีรูปแบบการดำเนินงานคล้ายคลึงกับสหกรณ์การเกษตรต่างกันตรงที่สมาชิกของกลุ่มเกษตรกรประกอบอาชีพเฉพาะด้าน เช่น ทำนา ทำไร่ ทำสวน ประมง เลี้ยงผึ้ง เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ เลี้ยงไหมและอื่นๆ สมาชิกเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของกลุ่มในการบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกรให้ดำเนินงานต่อไปได้อย่างมั่นคงและเติบโตก้าวหน้าอย่างยั่งยืน

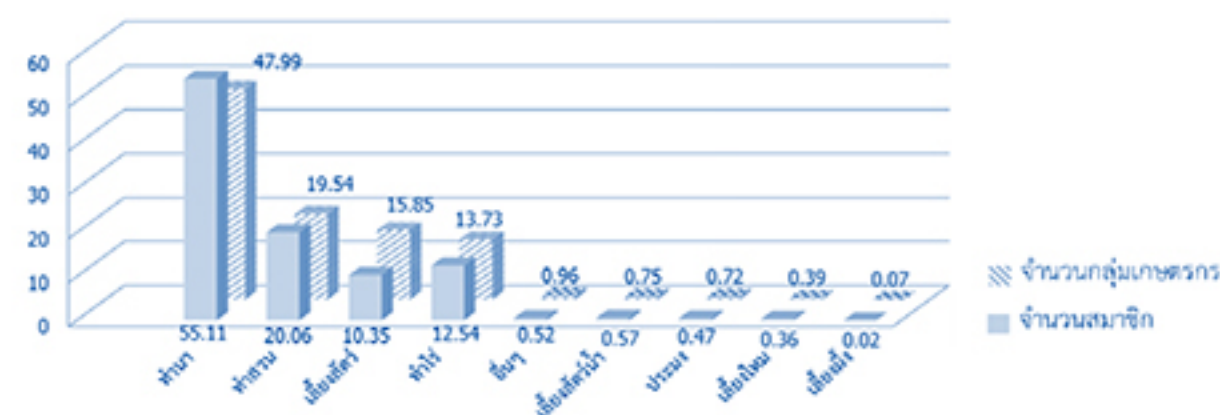
จำนวนกลุ่มเกษตรกรและจำนวนสมาชิกแยกตามประเภทย่อย

ประเภทย่อย กลุ่มเกษตรกร	จำนวนกลุ่มเกษตรกร					จำนวนสมาชิก				
	ปี 2560		ปี 2559		เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ	ปี 2560		ปี 2559		เพิ่มขึ้น/ (ลดลง) ร้อยละ
	แห่ง	ร้อยละ	แห่ง	ร้อยละ		คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	
ทำนา	1,989	47.99	2,014	48.46	(1.24)	291,690	55.11	301,199	55.80	(3.16)
ทำสวน	810	19.54	793	19.08	2.14	106,168	20.06	104,926	19.44	1.18
เลี้ยงสัตว์	657	15.85	662	0.75	(0.76)	54,769	10.35	54,706	10.14	0.12
ทำไร่	569	13.73	577	13.88	(1.39)	66,349	12.54	69,454	12.87	(4.47)
อื่นๆ	40	0.96	30	0.72	33.33	2,737	0.52	1,742	0.32	57.12
เลี้ยงสัตว์น้ำ	31	0.75	31	15.93	-	3,004	0.57	3,115	0.58	(3.56)
ประมง	30	0.72	30	0.72	-	2,507	0.47	2,499	0.46	0.32
เลี้ยงไหม	16	0.39	16	0.39	-	1,916	0.36	1,968	0.36	(2.64)
เลี้ยงผึ้ง	3	0.07	3	0.07	-	132	0.02	139	0.03	(5.04)
รวม	4,145	100.00	4,156	100.00	(0.26)	529,272	100.00	539,748	100.00	(1.94)

กลุ่มเกษตรกรมีจำนวนทั้งสิ้น 4,145 แห่ง ลดลงจากปีก่อนเล็กน้อย ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเกษตรกรทำนา ซึ่งมีจำนวนสูงสุด 1,989 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 47.99 รองลงมาเป็นกลุ่มเกษตรกรทำสวนร้อยละ 19.54 กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์ร้อยละ 15.85 มีสมาชิกทั้งสิ้น 529,272 คน ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 1.94 โดยส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนา จำนวน 291,690 คน หรือร้อยละ 55.11 รองลงมากลุ่มเกษตรกรทำสวนร้อยละ 20.06 และกลุ่มเกษตรกรทำไร่ร้อยละ 12.54

แสดงจำนวนกลุ่มเกษตรกรและจำนวนสมาชิก แยกตามประเภทย่อย

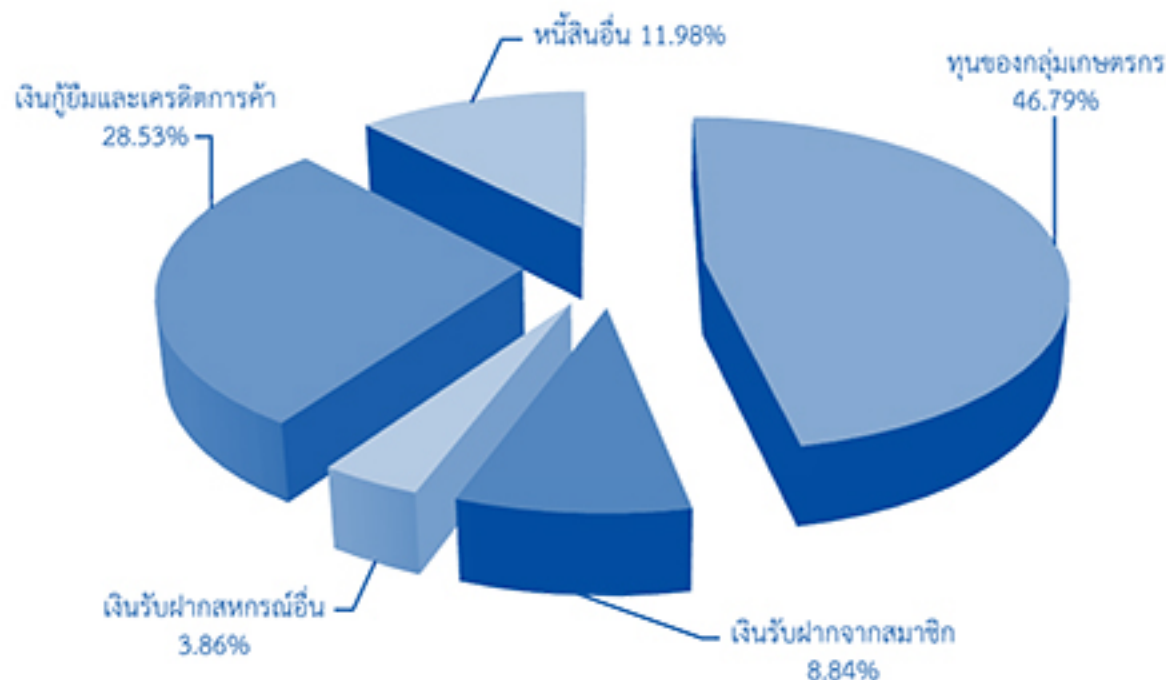
ร้อยละ

แหล่งที่มาของเงินทุน

แหล่งที่มา	ปี 2560		ปี 2559		เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	
ทุนของกลุ่มเกษตรกร	2,080.94	46.79	1,939.77	48.49	7.28
เงินรับฝากจากสมาชิก	393.16	8.84	381.89	9.54	2.95
เงินรับฝากสหกรณ์อื่น	171.56	3.86	161.33	4.03	6.34
เงินกู้ยืมและเครดิตการค้า	1,269.38	28.53	1,020.05	25.50	24.44
หนี้สินอื่น	532.78	11.98	497.67	12.44	7.05
รวม	4,447.82	100.00	4,000.71	100.00	11.18

แสดงแหล่งที่มาของเงินทุน

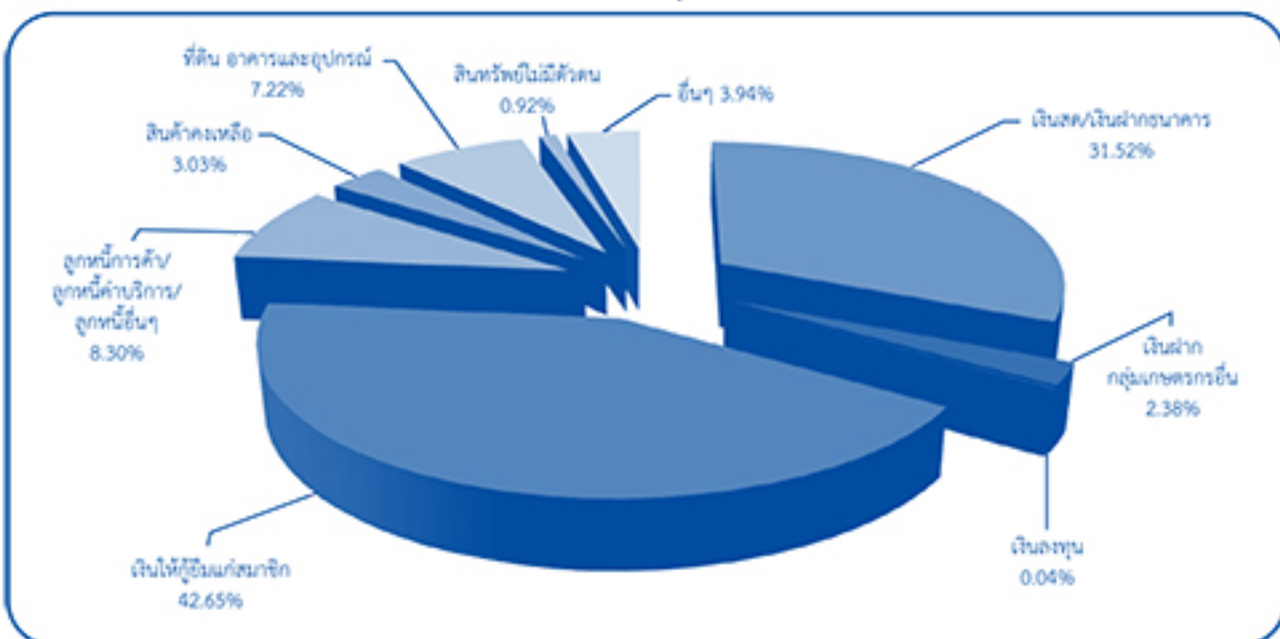
ในปี 2560 กลุ่มเกษตรกรมีทุนดำเนินงานทั้งสิ้นจำนวน 4,447.82 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 11.18 ประกอบด้วยทุนของกลุ่มเกษตรกรเองร้อยละ 46.79 เงินกู้ยืมและเครดิตการค้าร้อยละ 28.53 หนี้สินอื่นร้อยละ 11.98 เงินรับฝากจากสมาชิกร้อยละ 8.84 และเงินรับฝากสหกรณ์อื่นร้อยละ 3.86

แหล่งใช้ไปของเงินทุน

แหล่งใช้ไป	ปี 2560		ปี 2559		เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	1,402.14	31.52	1,256.24	31.40	11.61
เงินฝากสหกรณ์อื่น	105.79	2.38	79.68	1.99	32.77
เงินลงทุน	1.79	0.04	1.99	0.05	(10.05)
เงินให้กู้ยืมแก่สมาชิก - สุทธิ	1,897.04	42.65	1,690.79	42.26	12.20
ลูกหนี้-สุทธิ	368.97	8.30	362.68	9.07	1.73
สินค้าคงเหลือ	134.80	3.03	108.39	2.71	24.37
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์-สุทธิ	320.98	7.22	283.97	7.10	13.03
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	41.06	0.92	40.95	1.02	0.27
สินทรัพย์อื่น	175.25	3.94	176.02	4.40	(0.44)
รวมทั้งสิ้น	4,447.82	100.00	4,000.71	100.00	11.18

กลุ่มเกษตรกรมีสินทรัพย์ทั้งสิ้น 4,447.82 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นเงินให้กู้ยืมแก่สมาชิก-สุทธิ ร้อยละ 42.65 รองลงมาเป็นเงินสดและเงินฝากธนาคาร ร้อยละ 31.52 ลูกหนี้-สุทธิร้อยละ 8.30 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ร้อยละ 7.22 ที่เหลือเป็นส่วนของสินทรัพย์อื่นๆ ร้อยละ 10.31

แสดงแหล่งใช้ไปของเงินทุน ปี 2560 (ร้อยละ)

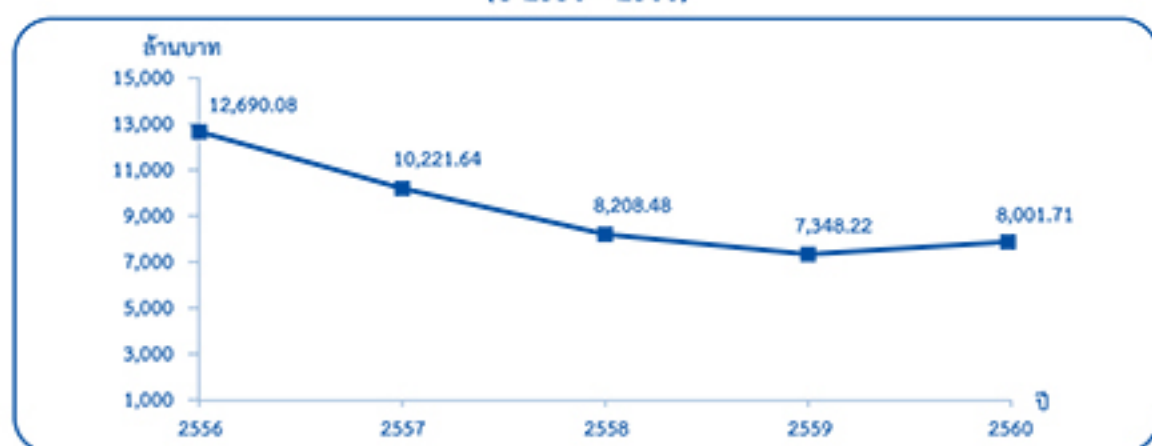
หากพิจารณาด้านการใช้ไปของเงินทุนปี 2560 เทียบกับปี 2559 พบว่า ในปี 2560 กลุ่มเกษตรกรมีการเพิ่มขึ้นของเงินฝากสหกรณ์อื่นและสินค้าคงเหลือสูงกว่าปี 2559 ร้อยละ 32.77 และร้อยละ 24.37 ตามลำดับ

ประเภทธุรกิจ	ปี 2560		ปี 2559		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ธุรกิจสินเชื่อ	2,199.09	27.48	1,900.58	25.86	298.51	15.71
- สมาชิก	2,059.85	25.74	1,820.70	24.78	239.15	13.14
- กลุ่มเกษตรกร	139.24	1.74	79.88	1.08	59.36	74.31
ธุรกิจรับฝากเงิน	200.40	2.50	239.14	3.25	(38.74)	(16.20)
- สมาชิก	126.47	1.58	168.01	2.28	(41.54)	(24.72)
- กลุ่มเกษตรกร/แหล่งอื่น	73.93	0.92	71.13	0.97	2.80	3.94
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	867.10	10.84	794.15	10.81	72.95	9.19
ธุรกิจรวบรวมผลิตผล	3,904.53	48.80	3,710.11	50.49	194.42	5.24
ธุรกิจแปรรูปผลิตผล	811.03	10.14	683.22	9.30	127.81	18.71
ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร	19.56	0.24	21.02	0.29	(1.46)	(6.95)
รวมทั้งสิ้น	8,001.71	100.00	7,348.22	100.00	653.49	8.89

ในปี 2560 กลุ่มเกษตรกรมีการดำเนินธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจรับฝากเงิน ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรวบรวมผลิตผล ธุรกิจแปรรูปผลิตผล และธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร มีมูลค่ารวม 8,001.71 ล้านบาท เฉลี่ย 666.81 ล้านบาท/เดือน โดยธุรกิจที่มีมูลค่าสูงสุดได้แก่ ธุรกิจรวบรวมผลิตผลร้อยละ 48.80 รองลงมาเป็น ธุรกิจสินเชื่อ ร้อยละ 27.48

เมื่อเปรียบเทียบมูลค่าธุรกิจรวมปี 2560 กับปี 2559 พบว่า มูลค่าธุรกิจปี 2560 เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 8.89 โดยธุรกิจแปรรูปผลิตผล ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรวบรวมผลิตผล มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ร้อยละ 18.71, 15.71, 9.19, 5.24, ตามลำดับ ในขณะที่ธุรกิจรับฝากเงินและธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร มีมูลค่าลดลงร้อยละ 16.20 และร้อยละ 6.95 ตามลำดับ

แสดงการเปรียบเทียบมูลค่าธุรกิจของกลุ่มเกษตรกร ในรอบ 5 ปี
(ปี 2556 - 2560)

มูลค่าธุรกิจในรอบ 5 ปี (ปี 2556-2560) จะเห็นได้ว่าตั้งแต่ปี 2556 มูลค่าธุรกิจลดลงอย่างต่อเนื่องทุกปี จากมูลค่าธุรกิจในปี 2556 จำนวน 12,690.08 ล้านบาท ลดลงอย่างต่อเนื่องจนถึงปี 2559 ลดลงเหลือ 7,348.22 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นในปี 2560 จำนวน 8,001.71 ล้านบาท

ฐานะการเงินของกลุ่มเกษตรกร

รายการ	ปี 2560		ปี 2559		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
สินทรัพย์						
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	1,402.14	31.52	1,256.24	31.40	145.90	10.41
เงินฝากสหกรณ์อื่น	105.79	2.38	79.68	1.99	26.11	32.77
เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง	11.10	0.25	9.11	0.23	1.99	21.84
เงินลงทุนระยะสั้น	0.05	0.00	0.07	0.00	(0.02)	(28.57)
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น-สุทธิ	1,507.95	33.90	1,335.22	33.37	172.73	12.94
ลูกหนี้ระยะสั้น-สุทธิ	314.40	7.07	308.46	7.71	5.94	1.93
สินค้าคงเหลือ	134.80	3.03	108.39	2.71	26.41	24.37
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	123.59	2.78	123.82	3.09	(0.23)	(0.19)
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	3,599.82	80.93	3,220.99	80.50	378.83	11.76
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินลงทุนระยะยาว	1.74	0.04	1.92	0.05	(0.18)	(9.38)
เงินให้กู้ยืมระยะยาว-สุทธิ	389.09	8.75	355.57	8.89	33.52	9.43
ลูกหนี้ระยะยาว-สุทธิ	54.57	1.23	54.22	1.36	0.35	0.65
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์-สุทธิ	320.98	7.22	283.97	7.10	37.01	13.03
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	41.06	0.92	40.95	1.02	0.11	0.27
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	40.56	0.91	43.09	1.08	(2.53)	(5.87)
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	848.00	19.07	779.72	19.50	68.28	8.76
รวมสินทรัพย์ทั้งสิ้น	4,447.82	100.00	4,000.71	100.00	447.11	11.18

รายการ	ปี 2560		ปี 2559		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
หนี้สิน						
หนี้สินหมุนเวียน						
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้น	1,032.07	23.20	833.17	20.82	198.90	23.87
เจ้าหนี้การค้า	94.95	2.13	98.88	2.47	(3.93)	(3.97)
ส่วนของหนี้สินไม่หมุนเวียนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	19.48	0.44	18.68	0.47	0.80	4.28
เงินรับฝาก	564.72	12.70	543.22	13.58	21.50	3.96
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	143.37	3.22	122.58	3.06	20.79	16.96
รวมหนี้สินหมุนเวียน	1,854.59	41.69	1,616.53	40.40	238.06	14.73
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะยาว	121.87	2.74	67.95	1.70	53.92	79.35
เจ้าหนี้การค้าเข้าซื้อสินค้า	1.01	0.02	1.37	0.03	(0.36)	(26.28)
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่นๆ	389.41	8.76	375.09	9.38	14.32	3.82
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	512.29	11.52	444.41	11.11	67.88	15.27
รวมหนี้สินทั้งสิ้น	2,366.88	53.21	2,060.94	51.51	305.94	14.84
ทุนของกลุ่มเกษตรกร						
ทุนเรือนหุ้น	838.07	18.84	775.02	19.37	63.05	8.14
ทุนสำรอง	958.30	21.55	914.54	22.86	43.76	4.78
ทุนสะสมตามระเบียบและข้อบังคับ	328.33	7.38	303.75	7.59	24.58	8.09
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์	5.38	0.12	5.40	0.14	(0.02)	0.37
กำไรสุทธิหรือการจัดสรร	12.25	0.28	12.54	0.32	(0.29)	2.31
(ขาดทุนสะสม)	(189.27)	(4.26)	(171.57)	(4.29)	(17.70)	10.32
กำไรสุทธิประจำปี	127.88	2.88	100.09	2.50	27.79	27.77
รวมทุนของกลุ่มเกษตรกร	2,080.94	46.79	1,939.77	48.49	141.17	7.28
รวมหนี้สินและทุนของกลุ่มเกษตรกร	4,447.82	100.00	4,000.71	100.00	447.11	11.18

ปี 2560 กลุ่มเกษตรกรมีสินทรัพย์ทั้งสิ้นจำนวน 4,447.82 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 11.18 ประกอบด้วย สินทรัพย์หมุนเวียน จำนวน 3,599.82 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 80.93 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 11.76 และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนจำนวน 848 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 19.07 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 8.76

ด้านหนี้สินมีทั้งสิ้น 2,366.88 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 53.21 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 14.84 ประกอบด้วย หนี้สินหมุนเวียน 1,854.59 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 41.69 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 14.73 และหนี้สินไม่หมุนเวียน 512.29 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.52 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 15.27

สำหรับทุนของกลุ่มเกษตรกร มีทั้งสิ้น 2,080.94 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 46.79 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 7.28

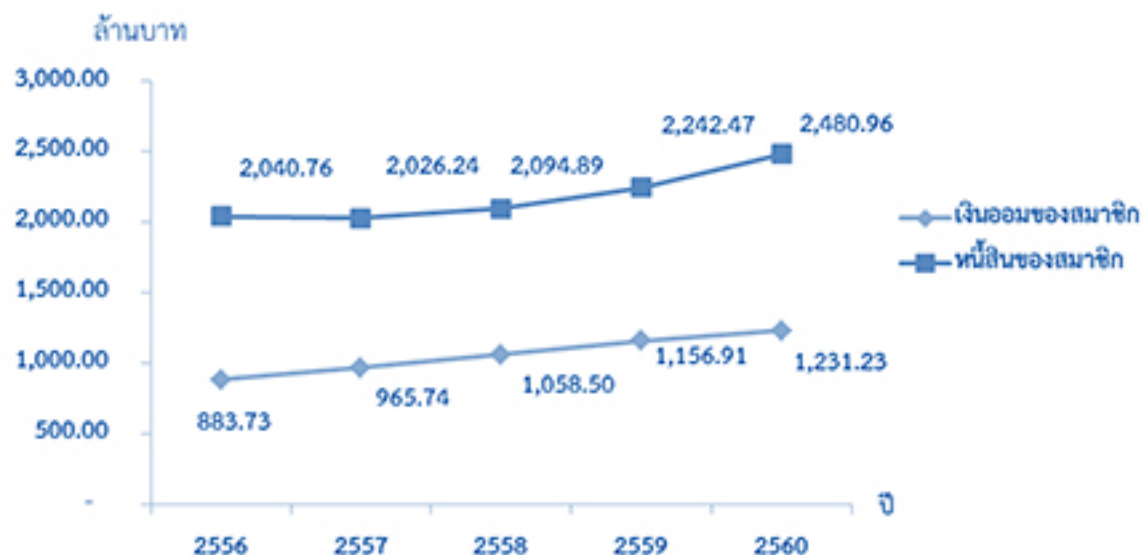
ฐานะการเงินของสมาชิก

รายการ	ปี 2560	ปี 2559	เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ
เงินออมของสมาชิก (ล้านบาท)	1,231.23	1,156.91	6.42
เงินออมเฉลี่ยต่อสมาชิก (บาท)	2,326.27	2,143.42	8.53
หนี้สินของสมาชิก (ล้านบาท)	2,480.96	2,242.47	10.64
หนี้สินเฉลี่ยต่อสมาชิก (บาท)	4,687.50	4,154.64	12.83
เงินออมเฉลี่ยต่อสมาชิก มากกว่า (น้อยกว่า) หนี้สินเฉลี่ยต่อสมาชิก	(2,361.22)	(2,011.22)	(17.40)

ในปี 2560 สมาชิกกลุ่มเกษตรกรมีการสะสมเงินออมไว้กับกลุ่มเกษตรกรจำนวนเงิน 1,231.23 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 6.42 ประกอบด้วยเงินสะสมค่าหุ้น 838.07 ล้านบาท และเงินรับฝากจากสมาชิก 393.16 ล้านบาท มีเงินออมเฉลี่ยต่อสมาชิก 2,326.27 บาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 8.53 สำหรับหนี้สินเฉลี่ยของสมาชิกจำนวนเงิน 2,480.96 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 10.64 มีหนี้สินต่อสมาชิกโดยเฉลี่ยเท่ากับ 4,687.50 บาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 12.83

หากพิจารณาฐานะการเงินของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรปี 2560 พบว่า สมาชิกมีเงินออมเฉลี่ยน้อยกว่าหนี้สินเฉลี่ยเท่ากับ 2,361.22 บาทต่อคน

แสดงการเปรียบเทียบหนี้สินและเงินออมของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในรอบ 5 ปี
(ปี 2556 - 2560)

หากพิจารณาในรอบ 5 ปี (ปี 2556-2560) พบว่าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรมีหนี้สินมากกว่าเงินออมอย่างต่อเนื่อง

ผลการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร

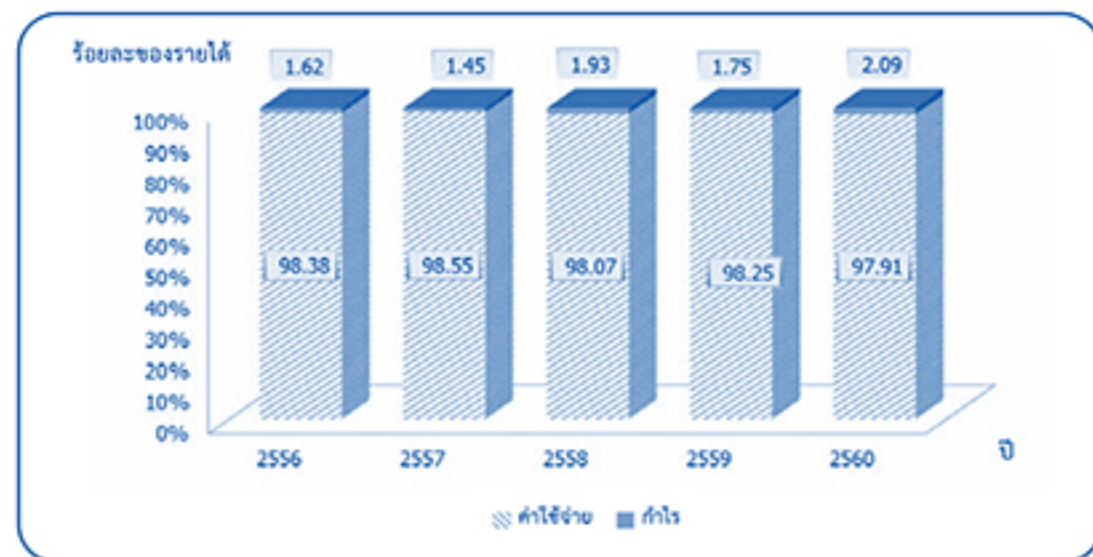
รายการ	ปี 2560		ปี 2559		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
รายได้จากการขายและบริการ	6,027.12	98.48	5,630.94	98.72	396.18	7.04
รายได้เฉพาะธุรกิจ	46.65	0.76	35.74	0.63	10.91	30.53
รายได้อื่น	46.62	0.76	37.25	0.65	9.37	25.15
รายได้ทั้งสิ้น	6,120.39	100.00	5,703.93	100	416.46	7.30
ต้นทุนขาย/บริการ	5,651.47	92.34	5,268.08	92.36	383.39	7.28
ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	192.13	3.14	184.13	3.23	8.00	4.34
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	148.91	2.43	151.63	2.66	(2.72)	(1.79)
ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	5,992.51	97.91	5,603.84	98.25	388.67	6.94
กำไรสุทธิ	127.88	2.09	100.09	1.75	27.79	27.77

ผลการดำเนินงาน	ปี 2560			ปี 2559		
	แห่ง	ร้อยละ	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	แห่ง	ร้อยละ	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
กลุ่มที่มีกำไรสุทธิ	3,408	82.22	204.96	3,423	82.36	180.58
กลุ่มที่มีขาดทุนสุทธิ	691	16.67	77.08	672	16.17	80.49
กลุ่มที่ไม่มีผลการดำเนินงาน	46	1.11	-	61	1.47	-
รวม	4,145	100.00	127.88	4,156	100.00	100.09

ในปี 2560 การดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกร มีรายได้ทั้งสิ้น 6,120.39 ล้านบาท ประกอบด้วย รายได้จากการขายและบริการ 6,027.12 ล้านบาท รายได้เฉพาะธุรกิจ 46.65 ล้านบาท และรายได้อื่น 46.62 ล้านบาท

มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น จำนวน 5,992.51 ล้านบาท ประกอบด้วยต้นทุนขาย/บริการ 5,651.47 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ 192.13 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน 148.91 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น คิดเป็นร้อยละ 97.91 ของรายได้ทั้งสิ้น ต่ำกว่าปี 2559 คงเหลือเป็นกำไรสุทธิ 127.88 ล้านบาท หรือร้อยละ 2.09 ของรายได้ทั้งสิ้น ซึ่งเป็นกลุ่มเกษตรกรที่มีผลกำไรสุทธิ จำนวน 3,408 แห่ง เป็นเงิน 204.96 ล้านบาท กลุ่มเกษตรกรที่มีผลขาดทุนสุทธิ จำนวน 691 แห่ง เป็นเงิน 77.08 ล้านบาท และกลุ่มเกษตรกรที่ไม่มีผลการดำเนินงาน จำนวน 46 แห่ง เนื่องจากเป็นกลุ่มเกษตรกรจดทะเบียนใหม่ หรือไม่มีการดำเนินธุรกิจใดๆ ทั้งสิ้น

แสดงผลการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร ในรอบ 5 ปี
(ปี 2556 - 2560)

หากพิจารณาในรอบ 5 ปี (ปี 2556-2560) กลุ่มเกษตรกรมีอัตราค่าใช้จ่ายปี 2557 สูงขึ้น ลดลงในปี 2558 และสูงขึ้นต่อเนื่องในปี 2559-2560

เปรียบเทียบข้อมูลและอัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มเกษตรกร

ข้อมูล/อัตราส่วนทางการเงิน	หน่วยวัด	ปี 2560	ปี 2559
จำนวนกลุ่มเกษตรกร (ที่รวบรวมได้)	แห่ง	4,145	4,156
จำนวนสมาชิก	คน	529,272	539,748
ทุนดำเนินงาน	ล้านบาท	4,447.82	4,001.71
มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง			
1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	1.14	1.06
1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	เท่า	0.22	0.23
1.3 อัตราการเติบโตของสหกรณ์	%	7.28	4.79
1.4 อัตราการเติบโตของหนี้	%	14.84	2.82
1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน	%	6.36	5.28
มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์			
2.1 อัตราการค้างชำระของลูกหนี้	%	25.77	27.81
2.2 อัตราหมุนของสินทรัพย์	รอบ	1.43	1.43
2.3 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	%	3.03	2.54
2.4 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์	%	11.18	3.77
มิติที่ 3 ชัดความสามารถในการบริหาร			
3.1 อัตราการเติบโตของธุรกิจ	%	8.89	(10.48)
มิติที่ 4 การทำกำไร			
4.1 กำไร (ขาดทุน) ต่อสมาชิก	บาท/คน	241.62	185.43
4.2 เงินออมต่อสมาชิก	บาท/คน	2,326.27	2,143.42
4.3 หนี้สินต่อสมาชิก	บาท/คน	4,687.50	4,154.64
4.4 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน)	%	53.80	60.23
4.5 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง	%	4.78	4.76
4.6 อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ	%	27.77	(20.82)
4.7 อัตรากำไรสุทธิ *	%	2.12	1.77
มิติที่ 5 สภาพคล่อง			
5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	1.94	1.99
5.2 อัตราหมุนของสินค้า	ครั้ง	19.90	17.22
5.3 อายุเฉลี่ยของสินค้า	วัน	18.34	21.18
5.4 อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด	%	74.23	72.19

หมายเหตุ : * อัตรากำไรสุทธิ คำนวณจาก กำไรสุทธิ หารด้วย รายได้จากการขาย/บริการ และคูณด้วย 100

กลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
www.cad.go.th โทร. 0-2628-5240-59 ต่อ 4302-4308